

Važna uputstva

Iz razloga bolje čitljivosti odustaje se u ovom tekstu od upotrebe naziva u ženskom i muškom obliku. Svaki put, kada se upotrebljavaju neutralni ili muški nazivi, podrazumevaju se podjednako osobe ženskog ili muškog pola.

Zbog bezbednosnih kontrola može doći do usporavanja prilikom ulaska u sudsku zgradu. Molite se prilikom dolaska povesti računa o tome.

U sudskim zgradama, eventualno, nisu osobama sa invaliditetom i smanjenom pokretljivošću pristupne sve prostorije. Ako vam treba neometeni pristup (bez prepreka), molite se da se pre ročišta informišete kod suda o postojećoj lokalnoj pristupačnosti.

1. Kao svedok ispunjavate važnu građansku dužnost. Moguće je, da ćete Vašom izjavom znatno da pridonesete ispravnoj odluci suda. Iako mislite, da nemate puno toga da kažete, Vaš dolazak je potreban za pronalaženje istine. Ukoliko raspolazete beleškama i drugom dokumentacijom, koja može da Vam olakša odgovaranje na pitanja, o kojima se sprovodi dokaz, molimo Vas da iste ponesete sa sobom na ročište. Vaša prisutnost je potrebna i u slučaju, da ste u ovom predmetu već jednom dali izjavu.

Ostale informacije možete da vidite u listu sa uputstvima za svedoke „Traži se svedok!“, koji možete da učitate u Internetu pod <http://www.mj.niedersachsen.de>.

2. Svedok, koji se bez dovoljnog opravdanja ne pojavi na terminu, biće obavezan da snosi troškove, koji su prouzrokovani njegovim nedolaskom. Istovremeno će se protiv njega utvrditi novčana kazna radi kršenja reda u visini od 1.000 evra i za slučaj, da se ista ne može da naplati, utvrdiće se zatvorska kazna radi kršenja reda u trajanju do šest meseci. Pod određenim okolnostima može da se naredi prisilno izvođenje pred sud.
3. Svedok je dovoljno opravdan samo onda, ako iz važnog razloga (npr. radi ozbiljne bolesti) ne može da dođe na ročište. Ukoliko mislite, da iz takvog važnog razloga ne možete se odazovete pozivu, molimo Vas da uz navod razloga sprečenosti isto odmah prijavite. Razlog za Vaš nedolazak treba verodostojno da dokažete lekarskim atestom ili nekom drugom potvrdom. **Potvrda o nesposobnosti za rad nije dovoljna.** Iz lekarske potvrde mora da bude vidljivo, da **niste sposobni prisustvovati raspravi i putovati.** Sud će nakon toga ispitati Vaše navode. Ukoliko ne dobijete drugačiju obavest, ovaj poziv važi i dalje.
4. Molimo Vas da **odmah** nakon primanja ovog poziva saopštite, da li postoje okolnosti, radi kojih je Vaš dolaska **posebno skup.** Takav slučaj bi na primer mogao da postoji, ako kroz učestvovanje na ročištu ne možete da krenete na fiksno bukirani odmor i kada bi odstupanjem od putovanja nastali visoki troškovi. Ukoliko u slučaju, da samostalno radite, nastanu troškovi zastupanja ili ukoliko više dana imate gubitak zarade, molimo Vas da te okolnosti također **odmah** prijavite sudu i da priložite odgovarajuće potvrde.
5. **Molimo Vas da odmah saopštite ukoliko nameravate na put da krenete sa drugog mesta od onog navedenog u pozivu, pošto bi inače mogli pretrpeti štetu prilikom utvrđivanja troškova, na čije obeštećenje imate pravo.**
6. Sve izmene Vaše adrese molimo Vas da također odmah prijavite, kako bi i dalje uvek bili dostupni.

7. Na zahtev u okviru uređenja iz Zakona o plaćanju i nadoknadi sudskih troškova dobićete naknadu za gubitak zarade, za nedostatke, koju su Vam nastali u vođenju domaćinstva, za izgubljeno vreme i za izdatke i nadoknadu za putne troškove i druge troškove.

Vaš zahtev za naknadu propada, ukoliko u roku od **tri meseca** nakon završetka Vašeg angažmana kao svedok usmeno ili pismeno kod poslovnice suda koji je naveden u pozivu ne podnesete zahtev. Kod pre vremena završetka angažmana rok započinje sa danom objave, kada Vam je saopšteno da je predmet rešen. Ukoliko u jednoj pravnoj instanci budete više puta pozvani, kao početak svih rokova je merodavan zadnji angažman u ovoj pravnoj instanci.

8. Visina izgubljene plate treba da se dokaže potvrdama. Posloprimci trebaju da prilože potvrdu poslodavca o redovnoj bruto zaradi (i kod mesečne plate), o broju redovnih dnevnih radnih sati, o vremenu dnevnog početka rada i završetka rada i o tome, da li se gubitak zarade odnosi samo na radno vreme, koje nije odrađeno radi odazivanja na poziv za ročište, ili i na vreme pre i nakon toga. Formular za odgovarajuću potvrdu je priložen.

Lica, koja samostalno rade u slobodnoj profesiji itd. trebaju da prilože drugu odgovarajuću dokumentaciju (npr. račun o troškovima za potrebno zastupanje u poslu, rešenje o obrtu, obrtničku legitimaciju).

Nadoknađuje se izgubljena redovna bruto zarada uključujući davanja za socijalno osiguranje, koje plaća poslodavac, za celo vreme angažmana, ali ne više od deset sati dnevno i najviše 25 evro po satu.

9. Izdaci će biti nadoknađeni samo onda, ako se isti dokažu potvrdama (npr. putna karta korišćenih sredstava javnog prometa, potvrda o izdacima za čuvanje male dece).

Kod korišćenja sredstava javnog prometa, redovnih sredstava javnog prometa, stvarno nastali troškovi će Vam biti nadoknađeni prema zakonskim odredbama.

Kod korišćenja vlastitog ili besplatno na korišćenje prepuštenog motornog vozila, za svaki pređeni kilometar biće Vam plaćeno 0,35 evra uz nastale gotovinske troškove (posebno troškove parkiranja). Kod korišćenja drugih motornih vozila biće Vam nadoknađeni stvarno nastali troškovi do visine troškova korišćenja vlastitog motornog vozila tj. gotovinski plaćenih troškova.

Viši putni troškovi biće nadoknađeni, ukoliko se na taj način uštede veći iznosi naknade ili ukoliko su isti potrebni radi posebnih okolnosti.

Izdaci, koji su mogli da budu sprečeni, neće biti nadoknađeni.

10. Ukoliko bi Vam nastali znatni putni troškovi ili drugi troškovi, na zahtev Vam se može odobriti avans za obeštećenje putnih troškova.

Ovaj zahtev možete da podnesete kod suda navedenog u uzglavlju dopisa, u hitnim slučajevima i kod Prvostepenog suda, koji je nadležan za Vaše mesto stanovanja. Molimo Vas da zahtev podnesete neposredno nakon što primite ovaj poziv.

11. Kod nekih sudova postoji mogućnost savetovanja svedoka pre i za vreme saslušanja. Pošto ta usluga ne postoji kod svakog suda preporuča se, da se kod suda navedenog u pozivu upita, da li postoji takva usluga.

Uputstvo za ozleđena lica i/ili sporedne tužitelje:

Za ozleđena lica u predmetima novčane kazne važe samo niže navedeni brojevi 13., 18. i 19.

12. Ozleđenim licima se – ukoliko se to na njih odnosi – na zahtev saopštava obustavljanje postupka, mesto i vreme održavanja glavne rasprave, optužbe, kojima se okrivljeni tereti i ishod sudskog postupka. Ozleđena lica posebno mogu da zahtevaju da im se saopšti,

da li je osuđenom izdana naredba, da sa ozleđenim lice ne sme da stupi u kontakt ili sa ozleđenim licem ne sme da komunicira. Ukoliko ozleđeno lice ne vlada znanjem nemačkog jezika, mesto i vreme glavne rasprave mu se na njegov zahtev mogu da saopšte na jeziku, koji on razume.

Dalje će se ozleđenom licu na zahtev saopštiti, da su se protiv okrivljenog ili osuđenog naložile ili završile mere lišenja slobode ili da li se po prvi puta odobravaju blaže mere prilikom ispaštanja kazne ili godišnji odmor, ukoliko može da se obrazloži opravdani interes i ukoliko ne postoji interes dotične osobe, koji mora da se zaštiti (član 406d Zakon o kaznenom postupku (StPO)). U zakonski utvrđenim iznimnim slučajevima nije potrebno da se obrazloži opravdani interes. Osim toga, ozleđenom licu se na zahtev također saopštava, da li je okrivljeni ili osuđeni begom izbegao mere lišenja slobode i koje su mere eventualno poduzete za zaštitu ozleđenog lica.

Obratite molimo Vas pozor, da je moguće da će ta saopštenja izostati, ukoliko ih nije moguće dostaviti na navedenu adresu.

Ukoliko je ozleđeno lice izabralo advokata kao savetnika, ukoliko mu je takav advokat dodeljen ili ukoliko ozleđeno lice zastupa advokat, sva saopštenja se šalju njemu.

13. Ukoliko postoji opravdani interes, ozleđeno lice ima pravo preko advokata da uzme uvid u dokumentaciju ili da napravi odgovarajuće fotokopije dokumentacije i da uzme uvid u dokazne predmete, koji se čuvaju po službenoj dužnosti, ukoliko se tome ne suprotstavljaju interesi okrivljenog ili drugih lica, koji uglavnom trebaju da budu zaštićeni (član 406e Zakon o kaznenom postupku (StPO)).
14. Ozleđeno lice ima pravo, da o vlastiti trošak angažuje advokata, koji će biti prisutan na saslušanju i koji za ozleđeno lice može da vrši određene radnje za očuvanje njegovih prava.

Također, prilikom saslušanja ozleđenog lica kao svedoka na njegov zahtev može da prisustvuje osoba od njegovog poverenja, izuzetak, ako bi svrha istrage time bila ugrožena (član 406f StPO (Zakon o kaznenom postupku)).

15. U skladu sa članom 395 StPO (Zakon o kaznenom postupku) osobe, koje imaju pravo na podizanje sporedne tužbe, i pre podizanja javne tužbe i bez izjave, da se priključuju tužbi, mogu da angažuju advokata ili da daju da ih on zastupa. Oni imaju pravo da prisustvuju na glavnoj raspravi i onda, ako trebaju da budu saslušani kao svedoci. I advokat lica, koje ima pravo podneti sporednu tužbu, ima pravo da učestvuje na glavnoj raspravi.

16. **Ovlašćenja ozleđenog lica izvan kaznenog postupka (član 406j StPO (Zakon o kaznenom postupku)):**

- a) U slučaju imovinsko-pravnog zahteva, koji proizlazi iz kaznenog dela, ozleđeno lice isti od okrivljenog može da traži u kaznenom postupku prema članovima 403 – 406c StPO (Zakon o kaznenom postupku) i član 81 Zakona o suđenju mladima (JGG), ukoliko to spada u nadležnost redovnih sudova i ukoliko se isto još ne može da zatraži u postupku civilnog prava. Odgovarajući zahtev može da se podnese pismeno ili usmeno na zapisnik službenika zaduženog za dopise poslovnice suda. Isti mora da sadrži razlog i predmet zahteva i dokazna sredstva. Na zahtev ozleđenom licu se za angažiranje advokata može da odobri pomoć pri snošenju parničnih troškova.
- b) Pored toga ozleđeno lice uz ograničenje

- Zakona o zaštiti protiv naselja može da podnese zahtev za izdavanje naredbe protiv okrivljenog,
- Zakona o nadoknadi štete žrtvi može da zatraži pravo na izdržavanje i
- saveznim i pokrajinskim upravnim propisima u danom slučaju također može da zatraži prava na nadoknadu štete.

c) Ozleđeno lice može da dobije i podršku i pomoć udruženja za pomoć žrtvama, kao na primer

- u obliku savetovanja,
- kroz stavljanje na raspolaganje ili posredovanje smeštaja u zaštićenoj ustanovi ili
- posredovanjem ponuda za terapiju kao što su to medicinska ili psihološka pomoć ili ostale raspoložive ponude za pružanje podrške u psiho-socijalnom području.

17. **Ovlašćenja ozleđenog lica u okviru kaznenog postupka (član 406i StPO (Zakon o kaznenom postupku)):**

a) Uz uslove iz članova 395, 396 StPO (Zakon o kaznenom postupku) ili člana 80 stav 3 JGG (Zakon o suđenju mladima) ozleđeno lice može da se priključi javnoj tužbi kao sporedni tužilac i pri tome

- prema članu 397a StPO (Zakon o kaznenom postupku) da podnese molbu za dodelu advokata kao pravnog savetnika ili za pružanje pomoći pri snošenju parničnih troškova za angažman istoga
- uz ograničenje člana 397 stav .3 StPO (Zakon o kaznenom postupku) i članova 185 i 187 GVG (Zakon o suđenju mladima) u kaznenom postupku da traži usluge tumačenja i prevođenja.

b) Ozleđeno lice nadalje može

- imovinsko-pravni zahtev, koji proizađe iz kaznenog dela, uz ograničenje iz članova 403 do 406c StPO (Zakon o kaznenom postupku) i člana 81 JGG (Zakon o suđenju mladima) da zatraži u kaznenom postupku,
- ukoliko ga je Javno tužilaštvo ili sud saslušao kao svedoka, da zatraži pravo na obeštećenje prema uređenjima Zakona o plaćanju i nadoknadi sudskih troškova,
- uz ograničenje iz člana 155a StPO (Zakon o kaznenom postupku) da postigne izjednačenje putem izjednačenja počinitelj-žrtva i da
- uz ograničenje iz člana 158 StPO (Zakon o kaznenom postupku) prijavi kazneno delo ili da podnese zahtev za kažnjavanje.

Već odobreni sporedni tužioci uz uslov iz člana 397a StPO (Zakon o kaznenom postupku) mogu da traže dodelu advokata za sporednu tužbu.

Ozleđena lica imaju mogućnost da od ustanove za pomoć žrtvama dobiju podršku i pomoć. Tamo će dobiti i informacije o psiho-socijalnom praćenju postupka.

18. U pokrajini Donjoj Saksoniji žrtvama kaznenih dela između ostaloga na raspolaganje stoje uredi za pomoć žrtvama zaklade Opferhilfe Niedersachsen (Pomoć žrtvama pokrajine Donje Saksoniji).

Uredi za pomoć žrtvama nude konkretnu pomoć: psiho-socijalna skrb i savetovanje, posredstvom drugih ponuda za pomoć i savetovanje, pratnja na termine kod suda,

službi, advokata i lekara i podrška prilikom podnošenja zahteva. Žrtve osim toga dobijaju informacije o finansijskoj pomoći i pravima.

Urede za pomoć žrtvama možete da nađete u sledećim gradovima:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade i Verden. Ured u Vašoj blizini sa adresom, sagovornikom i radnim vremenom možete da nađete pod www.opferhilfe.niedersachsen.de.

Zaklada Opferhilfe Niedersachsen (Pomoć žrtvama Donja Saksonija) usko surađuje sa pokrajinskim uredom udruženja WEISSER RING e.V. (www.weißer-ring.de) u Donjoj Saksoniji. Pored toga na regionalnom nivou deluje veliki broj udruženja za pomoć žrtvama.

19. Ostale informacije su osim toga sadržane u brošuri Saveznog ministarstva pravde (Opferfibel), koju možete učitati sa Interneta pod <http://www.bmju.de/opferschutz>.
20. Za celi kazneni postupak mogu da se zatraže usluge tumačice ili tumača, ukoliko ozleđeno lice ne vlada znanjem nemačkog jezika ili ima smetnje u sluhu i govoru. Pored toga može da se zahteva pismeni prevod naredbi lišenja slobode i optužnica, naloga za kažnjavanje i nepravosnažnih presuda.